

Gewoon anders: over acceptatie van homoseksualiteit in Nederland

Eén op de vijf mensen is tegen adoptie door homoseksuele paren en ruim één op de tien is voor afschaffing van het homohuwelijk. Homoseksualiteit in Nederland: steeds gewoner of wordt het nooit gewoon?

Is homoseksualiteit inmiddels geaccepteerd of neemt discriminatie van homoseksuelen juist toe? Om antwoord op deze vragen te krijgen, deed het Sociaal en Cultureel Planbureau op verzoek van het kabinet onderzoek naar de ontwikkeling van homoseksualiteit in Nederland. Er werd een grootschalig onderzoek gehouden onder jongeren, homo- en biseksuelen, lesbische ouders en vijf etnische en religieuze minderheidsgroepen. De resultaten verschenen 24 juni 2010 in de publicatie 'Gewoon anders', een journalistieke samenvatting van het onderzoeksrapport 'Steeds gewoner, nooit gewoon. Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland'.

Depressieve gevoelens

Nederlanders accepteren homoseksualiteit steeds meer. In 2006 stond 15% van de bevolking er negatief tegenover, in 2008 9%. Dat lijkt positief. Toch worstelen veel homoseksuele jongeren met depressieve gevoelens. De helft denkt wel eens aan zelfmoord. Op de middelbare school worden ze gepest, vooral als het 'slachtoffer' geen duidelijke genderrol aanneemt. Jongens moeten stoer zijn en meisjes geen 'manwijf'. Of zoals een jongen (18) in 'Gewoon anders' duidelijk maakt: 'Een man hoort, zeg maar, stoer te zijn. Homo's zijn meestal niet stoer. Die gaan vrouwelijk doen. Ik denk dat dat gewoon niet klopt.' Lesbische meisjes lijken onzichtbaar. Jongens denken dat zij vooral met elkaar zoenen om hen een plezier te doen. 'Vrouwen hebben toch geen seks, dus die doen maar wat. Of het is om mannen op te geilen,' vindt de 18-jarige Ahmed.

Zelfacceptatie

Jongeren staan positiever tegenover homoseksualiteit als ze iemand kennen met deze gevoelens. En dat is belangrijk. Uit het onderzoek blijkt namelijk dat veel homoseksuelen moeite hebben om zichzelf te accepteren. Bijna twintig procent van de ondervraagde mannen zou liever hetero willen zijn als hij mocht kiezen. Het gevoel van schaamte voor hun eigen identiteit is vaak nog groter als de jongere opgroeit in een omgeving waarin homoseksualiteit een taboe is. De Marokkaanse, Turkse, Chinese en Surinaamse gemeenschap in Nederland ziet openlijke homoseksualiteit al snel als blijk van gebrek aan loyaliteit en respect tegenover de familie. Een 28-jarige vrouw in 'Gewoon anders': 'Ik schaam me voor Allah. Ik schaam me om Hem als lesbienne te aanbidden.'

Discretie

De ondervraagde Turken, Marokkanen, Surinamers en Chinezen hebben moeite met de directe Nederlandse benadering van homoseksualiteit. Surinamers vinden de 'witte homoscene' bijvoorbeeld te confronterend. De seksuele voorkeur is volgens hen een privékwesitie. Hetzelfde geldt voor de Turkse en Marokkaanse gemeenschap. 'We weten dat het gebeurt, ook als moslim kun je dit zijn, maar men moet er discreet mee omgaan,' aldus een Marokkaanse respondent. De gesloten Chinese gemeenschap streeft vooral naar harmonie. Seksueel uit de pas lopen hoort daar niet bij. Een confrontatie met ouders wordt zoveel mogelijk vermeden. 'Dit is de mentaliteit van de Nederlanders, je moet te allen tijde voor jezelf opkomen en voor jezelf uitkomen ook al betekent dit het verbreken van de familiebanden. Maar voor een Chinees is dit ondenkbaar,' vertelt één van de geïnterviewden in 'Gewoon anders'.

Mati-traditie

Opvallend is dat er in Suriname een grote rol is weggelegd voor de vrouwenliefde, de zogenaamde 'mati-traditie'. Mati-vrouwen leven met andere vrouwen, maar hebben daarnaast soms ook nog contacten met mannen. Vaak voor financieel onderhoud. Deze vrouwen hebben noch een lesbische noch een heteroseksuele identiteit. Ook de mannen maken geen duidelijk onderscheid tussen homo- en heterocontacten. Zo blijkt uit onderzoek uit 2006 dat maar liefst 60% van de Surinaamse mannen seks met mannen heeft gehad. Volgens een geïnterviewde is driekwart van de mannen biseksueel: 'Al mijn beste vrienden hebben het met mij gedaan toen ik uitkwam. Want die vonden je allang leuk.'

Dit wil overigens niet zeggen dat homoseksualiteit openlijk wordt geaccepteerd in de Surinaamse gemeenschap in Nederland. Zeker niet als Surinamers zich hebben aangesloten bij de [christelijke pinkstergemeente](#). Homo-activist Mikel Haman probeert in de Surinaamse gemeenschap actief taboes aan de orde te stellen. In een interview voor het boek [Gekleurde Gekte](#) zei hij: 'Het taboe op homoseksualiteit, het grote zwijgen over aids, het probleem van zelfdoding en het gevaar van healings in pinkstergemeenten, ik heb alles aan den lijve ondervonden.'

Geen 'geaardheid' maar 'gelegenheid'

Veel Marokkaanse Nederlanders vinden het 'egoïstisch' en 'respectloos' om hun ouders lastig te vallen met hun homoseksualiteit. De jongeren willen hun familie niet in verlegenheid brengen. Afwijzing heeft niet zozeer met religie te maken, maar meer met traditionele opvattingen over huwelijk, voortplanting, mannelijkheid en vrouwelijkheid. De Turkse en de Marokkaanse gemeenschap gedooft geslachtsverkeer tussen mannen zolang 'niemand' er vanaf weet. Het wordt niet gezien als 'geaardheid' maar meer als 'gelegenheid'. Ook de situatie in het land van herkomst lijkt van invloed op de homo-emanipatie in Nederland. Door de meer open houding in Turkije – Istanbul staat inmiddels bekend als gay capital – durven steeds meer Turkse Nederlanders zich als homo te identificeren. De berichtgeving in de media over moslims draagt echter niet bij aan homo-emanipatie. 'De voortdurende verkettering van de islam en het verwijten aan moslims van alles wat er fout is in Nederland creëert onvrede en wrok,' reageert een geïnterviewde in 'Gewoon anders'.

Behoudend protestanten

Niet alleen allochtone minderheidsgroepen zijn bevaagd, ook onder behoudend protestanten is onderzocht hoe zij staan tegenover homoseksualiteit en of dat is veranderd de afgelopen decennia. Dat 'mensen met homogevoelens' er mogen zijn, betwist vrijwel niemand, maar of ze ook seks met elkaar mogen hebben leidt tot heftige botsingen in behoudend protestantse kerkgenootschappen – niet zozeer tussen homo's en hetero's, maar tussen progressieve en conservatieve groeperingen. Evangelisch protestanten – waaronder leden van pinkstergemeenten – weigeren homoseksuele voorkeuren te aanvaarden als een gegeven. Zij zien het soms zelfs als werk van de duivel. Over het overheidsbeleid zijn ze negatief, ook de homoseksuelen onder deze protestantse minderheidsgroep. Het beleid zou te weinig ruimte laten voor gewetensbezwaren. De seculiere homobeweging, zoals het COC, vindt men bovendien te openlijk antichristelijk.

Meer beleid voor sociale acceptatie

Ondanks de meer tolerante houding van Surinaamse creolen van 'leven en laten leven', overheerst bij de onderzochte minderheden nog altijd een negatieve houding ten opzichte van homoseksualiteit. De druk om te trouwen en kinderen te krijgen is groot. Met uitzondering van de Surinaamse gemeenschap, zijn lesbische vrouwen vrijwel onzichtbaar. Het erkennen van homoseksualiteit als identiteit lijkt het emancipatieproces in de weg te staan. Allochtone homo's en lesbo's moeten discreet handelen om de balans tussen henzelf en hun familie staande te houden. De homo-emanipatie lijkt dus nog niet voltooid. Het rapport vraagt dan ook om meer beleid voor de sociale acceptatie van deze groep, vooral voor lesbiennes die nog onzichtbaarder zijn dan homoseksuele mannen.

Bron: Wereldjournalisten, publicatie 'Gewoon anders', Foto: SCP

Publicatiedatum: 29 juli 2010 14:41 uur

Meer informatie:

- ▶ Mikado artikel 'Allochtone homo's hebben hulp op maat nodig'
- ▶ Mikado artikel 'Allochtone homobeweging komt voorzichtig op gang'
- ▶ Mikado artikel 'Ontmoetingsplek voor allochtone 'holebi's': i2rotterdam
- ▶ Mikado artikel 'Foute geaardheid? "Jezus zal je redden!"
- ▶ SCP Publicatie 'Gewoon anders'
- ▶ Website Wereldjournalisten, artikel 'Niet geloof maar cultuur bepaalt tolerantie jegens homo's'

> reageer <

[Hulp bij zoeken](#)

- ▶ Zwanger zijn in eigen taal en cultuur
- ▶ 'Hindoestaanse ouderen hebben een ander luisterend op nodig'
- ▶ TVeN opnieuw gecontracteerd door ministerie van VWS
- ▶ Debat: 'Elke ontmoeting met een ander, is een ontmoeting met jezelf'
- ▶ 'Interculturele zorg komt maar moeilijk op gang'
- ▶ meer nieuws

- ▶ Addendum Mikado inspireert RINO tot workshop interculturele CGT
- ▶ Mikado Helpdesk
- ▶ Nieuwe therapieën ook voor nieuwe cliënten?
- ▶ Ronald May: 'voer strijd, maar altijd met liefde'
- ▶ Project intercultureel HRM 'is vakwerk van Mikado'
- ▶ Zie ook het archief

Jan Smits
'Ik wil dat behandelingen beter aansluiten bij de bevolking van 'Amsterdam'.
▶ lees verder....